
Οικονομική Ανάλυση της Πολιτικής για τις Δημόσιες Δαπάνες Υγείας (Στόχος 3.1)

Η Αναγέννηση του ΕΣΥ ως Εθνική Προτεραιότητα

Σελίδα 1

1. Γιατί αυτό το ποσό; Η Λογική πίσω από την Επένδυση των €2,0 δισεκατομμυρίων.

Η επιλογή για μια **διαρθρωτική ετήσια αύξηση των €2,0 δισεκατομμυρίων** στις δημόσιες δαπάνες υγείας δεν είναι ένας αυθαίρετος αριθμός, αλλά το αποτέλεσμα μιας συνειδητής πολιτικής και οικονομικής απόφασης που στοχεύει στην επίτευξη ενός συγκεκριμένου, μετρήσιμου στόχου: την **πλήρη σύγκλιση της Ελλάδας με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο** στις δαπάνες υγείας (>8% του ΑΕΠ). Είναι η οικονομική απάντηση στη διαπίστωση ότι η χρόνια υποχρηματοδότηση του ΕΣΥ δεν αποτελεί πλέον ένδειξη δημοσιονομικής σύνεσης, αλλά μια στρατηγική απειλή για την εθνική ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη.

Το ποσό αυτό είναι το εκτιμώμενο αναγκαίο κεφάλαιο για να αντιμετωπιστούν ταυτόχρονα τρεις θεμελιώδεις αποτυχίες του σημερινού συστήματος:

1. **Το Έλλειμμα Ανθρώπινου Δυναμικού:** Το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης προορίζεται για την κάλυψη του μισθολογικού κόστους χιλιάδων νέων προσλήψεων, με απόλυτη προτεραιότητα στην κρίσιμη έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού.
2. **Το Έλλειμμα Πρόληψης:** Ένα σημαντικό τμήμα της επένδυσης κατευθύνεται στη δημιουργία νέων, εθνικής κλίμακας προγραμμάτων πρόληψης (προσυμπτωματικός έλεγχος, οδοντιατρική φροντίδα), αναγνωρίζοντας ότι η πρόληψη είναι οικονομικά πολλαπλάσια πιο αποδοτική από τη θεραπεία.
3. **Το Έλλειμμα Σύγχρονων Υπηρεσιών:** Η επένδυση καλύπτει τη δημιουργία και λειτουργία νέων δομών που απουσιάζουν από το σημερινό ΕΣΥ, με εμβληματικότερο παράδειγμα τις 200 νέες κοινοτικές μονάδες ψυχικής υγείας.

Συνεπώς, τα €2,0 δισεκατομμύρια δεν είναι απλώς "περισσότερα χρήματα" για το υπάρχον σύστημα. Είναι το **καταλυτικό κεφάλαιο που απαιτείται για τον πλήρη μετασχηματισμό του ΕΣΥ**, από ένα νοσοκομειοκεντρικό σύστημα θεραπείας σε ένα σύγχρονο, ολοκληρωμένο σύστημα προαγωγής της υγείας.

Σελίδα 2

2. Σε τι ακριβώς θα διατεθεί αυτό το ποσό; Η Δομή της Δαπάνης.

Η ετήσια αύξηση των €2,0 δισεκατομμυρίων θα κατανεμηθεί σε τρεις βασικούς, στρατηγικούς άξονες δράσης, όπως αυτοί εξειδικεύονται στις επιμέρους πολιτικές του Στόχου 3:

A. Επένδυση στο Ανθρώπινο Κεφάλαιο (Κύριος Όγκος της Δαπάνης):

- **Μισθοδοσία 15.000 Νέων Υγειονομικών (~€450 εκ.):** Αυτή είναι η πιο κρίσιμη δαπάνη. Αφορά την κάλυψη του ετήσιου μισθολογικού κόστους για τις νέες προσλήψεις, με απόλυτη προτεραιότητα στη διόρθωση της δραματικής αναλογίας γιατρών-νοσηλευτών.
- **Βελτίωση Συνθηκών και Κίνητρα:** Ένα μέρος της αύξησης θα κατευθυνθεί στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, στην παροχή κινήτρων για την προσέλκυση προσωπικού σε δυσπρόσιτες περιοχές, και στη συνεχή εκπαίδευση του συνόλου του προσωπικού.

Β. Επένδυση στην Πρόληψη και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα (~€300 εκ.):

Αυτή η δαπάνη σηματοδοτεί τη στρατηγική αλλαγή του συστήματος.

- **Καθολικό Πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου (~€150 εκ.):** Κάλυψη του κόστους, μέσω του ΕΟΠΥΥ, για εκατομμύρια δωρεάν προληπτικές εξετάσεις (μαστογραφίες, τεστ Παπ, κολονοσκόπησεις κ.λπ.) για το σύνολο του πληθυσμού.
- **Παιδική Οδοντιατρική Φροντίδα (~€100 εκ.):** Κάλυψη του κόστους για την παροχή πλήρους, δωρεάν οδοντιατρικής περίθαλψης σε όλα τα παιδιά και τους εφήβους.
- **Λειτουργία Κινητών Μονάδων (~€50 εκ.):** Κάλυψη των λειτουργικών εξόδων (προσωπικό, καύσιμα, αναλώσιμα) για τις νέες κινητές μονάδες που θα παρέχουν πρωτοβάθμια φροντίδα στην ύπαιθρο.

Γ. Επένδυση σε Νέες Δομές και Υπηρεσίες:

- **Δημιουργία 200 Νέων Μονάδων Ψυχικής Υγείας (~€60 εκ.):** Κάλυψη του λειτουργικού κόστους (μισθοί ψυχολόγων, ψυχιάτρων, κοινωνικών λειτουργών) για το νέο δίκτυο κοινοτικής ψυχιατρικής.
- **Αναβάθμιση Υποδομών και Ψηφιοποίηση:** Το υπόλοιπο ποσό της αύξησης, μαζί με τους πόρους του RRF, θα κατευθυνθεί στην αναβάθμιση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, την ανακαίνιση των νοσοκομείων και την ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού (ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς κ.λπ.).

3. Πώς θα επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος αντίκτυπος; Ο Οικονομικός Μηχανισμός.

Η επένδυση αυτή δεν έχει απλώς κοινωνικό όφελος, αλλά και ισχυρό οικονομικό αντίκτυπο που λειτουργεί σε τρία επίπεδα.

1. **Άμεσος Οικονομικός Αντίκτυπος (Τόνωση Ζήτησης και Μείωση Ιδιωτικών Δαπανών):**
 - Οι **προσλήψεις 15.000 υγειονομικών** και οι επενδύσεις σε υποδομές δημιουργούν άμεσα θέσεις εργασίας και τονώνουν την οικονομική δραστηριότητα.
 - Η παροχή δωρεάν δημόσιων υπηρεσιών (πρόληψη, οδοντιατρική, ψυχική υγεία) **μειώνει δραστικά τις ιδιωτικές δαπάνες υγείας (out-of-pocket payments)** των νοικοκυριών. Αυτό αυξάνει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημά τους και ενισχύει την κατανάλωση σε άλλους τομείς της οικονομίας.
2. **Μεσοπρόθεσμος Οικονομικός Αντίκτυπος (Αύξηση Παραγωγικότητας):**

- Ένας υγιέστερος πληθυσμός είναι ένας πιο **παραγωγικός πληθυσμός**. Η καλύτερη πρόληψη και διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων οδηγεί σε λιγότερες ημέρες απουσίας από την εργασία, υψηλότερη απόδοση και μεγαλύτερη διάρκεια του παραγωγικού βίου των εργαζομένων.
 - Η μείωση των λιστών αναμονής και η ταχύτερη πρόσβαση σε θεραπείες επιτρέπει στους εργαζόμενους να επιστρέφουν πιο γρήγορα στην εργασία τους μετά από ένα πρόβλημα υγείας.
- 3. Μακροπρόθεσμος Οικονομικός Αντίκτυπος (Δημοσιονομική Εξυγίανση):**
- Αυτός είναι ο πιο σημαντικός μηχανισμός. **Κάθε ευρώ που επενδύεται σήμερα στην πρόληψη, εξοικονομεί πολλαπλάσια ευρώ στο μέλλον.** Η έγκαιρη διάγνωση ενός καρκίνου σε πρώιμο στάδιο είναι ασύγκριτα φθηνότερη από τη θεραπεία ενός μεταστατικού καρκίνου. Η καλή διαχείριση του διαβήτη αποτρέπει τις εξαιρετικά δαπανηρές επιπλοκές (εμφράγματα, νεφρική ανεπάρκεια, ακρωτηριασμοί).
 - Η πολιτική αυτή, επομένως, δεν είναι απλώς μια αύξηση της δαπάνης, αλλά μια **στρατηγική επένδυση στη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα του ίδιου του συστήματος υγείας.**

Σελίδα 3

4. Από πού θα προέλθουν οι πόροι; Η Ανάλυση της Χρηματοδότησης.

Η χρηματοδοτική στρατηγική είναι σαφής, διαχωρίζοντας έξυπνα το κόστος της επένδυσης από το κόστος της λειτουργίας, και αξιοποιώντας στο έπακρο τους διαθέσιμους πόρους.

- **Πυρήνας: Εθνικός Προϋπολογισμός (για τη Διαρθρωτική Αύξηση)**
 Η μόνιμη, ετήσια αύξηση των €2,0 δισεκατομμυρίων θα καλυφθεί από τον Εθνικό Προϋπολογισμό. Αυτή είναι η μόνη υπεύθυνη προσέγγιση για την κάλυψη πάγιων, επαναλαμβανόμενων λειτουργικών δαπανών, όπως οι μισθοί και τα αναλώσιμα. Αυτό σηματοδοτεί ότι η αναγέννηση του ΕΣΥ δεν είναι ένα προσωρινό έργο, αλλά μια μόνιμη, διαρθρωτική δέσμευση του κράτους. Οι πόροι αυτοί θα προέλθουν από τον πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο που θα δημιουργήσει το συνολικό οικονομικό πρόγραμμα του ΚΟΣΜΟΥ, το οποίο βασίζεται:
 - Στην **αύξηση του ΑΕΠ** (Στόχος 8).
 - Στην **αύξηση των εσόδων** μέσω της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής (Στόχος 8.4) και της εισαγωγής πράσινων τελών (Στόχος 12).
 - Στην **εξοικονόμηση πόρων** από την ανακατεύθυνση των επιβλαβών επιδοτήσεων (Στόχος 1.3).
- **Επενδύσεις: Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (RRF) για τις Υποδομές**
 Το εφάπαξ κόστος για την επένδυση σε υποδομές θα καλυφθεί στρατηγικά από το RRF. Το ταμείο αυτό είναι σχεδιασμένο για να χρηματοδοτεί ακριβώς τέτοιες μεταρρυθμιστικές επενδύσεις που αυξάνουν την ανθεκτικότητα και εκσυγχρονίζουν το κράτος. Αυτό περιλαμβάνει:

- Την **ανακαίνιση και τον εξοπλισμό** των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας.
- Την **κατασκευή των κτιρίων** για τις 200 νέες μονάδες ψυχικής υγείας.
- Την **αγορά του εξοπλισμού** για τις κινητές υγειονομικές μονάδες.
- Την **ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού** του ΕΣΥ (ηλεκτρονικός φάκελος κ.λπ.).

Αυτός ο έξυπνος συνδυασμός διασφαλίζει ότι η Ελλάδα μπορεί να κάνει ένα τεράστιο άλμα εκσυγχρονισμού στις υποδομές υγείας της, χρησιμοποιώντας ευρωπαϊκούς πόρους, ενώ ταυτόχρονα δεσμεύει τους απαραίτητους εθνικούς πόρους για να εγγυηθεί την ποιοτική και βιώσιμη λειτουργία αυτών των υποδομών σε μακροπρόθεσμη βάση.